

Målnr 10832-04, Laglighetsprövning av gatu- och fastighetsnämndens i Stockholms kommun beslut den 4 maj 2004, § 62

Stockholms kommun genom dess gatu- och fastighetsnämnd beslutade den 4 maj 2004, § 62 följande.

1. Gatu- och fastighetsnämnden godkänner för sin del ramavtalet samt föreslår att kommunfullmäktige senast den 1 juli 2004 godkänner avtalet.
2. Nämnden ger kontoret i uppdrag att vidta erforderliga åtgärder för avtalets genomförande inom ramen för nämndens delgenomförandebeslut.
3. Nämnden beslutar om omedelbar justering.

Överklagandet

Beslutet har överklagats av Per-Olof Fredriksson. Gatu- och fastighetsnämnden har förelagts att inkomma med yttrande över överklagandet.

Som grunder för sitt överklagande åberopar klaganden att gatu- och fastighetsnämnden, nedan kallad staden, har överskridit sina befogenheter, att beslutet strider mot lag eller annan författning och att beslutet inte har tillkommit i laga ordning.

Stadens inställning

Staden yrkar i första hand att talan skall avvisas på den grunden att det överklagade beslutet är av rent förberedande art och därmed enligt 10 kap 2 § 2 . kommunallagen inte överklagbart.

I andra hand bestrider staden klagandens talan. Klaganden har inte anfört några omständigheter som skall medföra att det överklagande beslutet med tillämpning av 10 kap 8 § kommunallagen skall anses olagligt.

Beslutet

Genom det överklagande beslutet godkänner gatu- och fastighetsnämnden för sin del ramavtal mellan Stockholms stad genom gatu- och fastighetsnämnden, Stockholms Hamn AB, AB

Fortum samägt med Stockholm stad samt Fortum Distribution AB avseende omdisponering av Fortums verksamhet i Hjorthagen.

Planering av Hjorthagen Norra & Västra som ett stadsutvecklingsområde pågått under flera år. Parallellt med planeringen av området har förhandlingar ägt rum mellan staden, Fortum och hamnbolaget. Ramavtalet reglerar tunnelförläggning av kraftledning, två alternativa förslag avseende flytt av gasverksamheten samt omdisponering av energiverksamheten i energihamnen. Avtalet gör det möjligt att fortsätta att planera och på sikt bygga en ny stadsdel med mellan 3 000 och 5 000 nya bostäder i Hjorthagen samtidigt som det ger en långsiktig lösning för stadens energiverksamhet. Avtalet är bl a villkorat av myndighetsbeslut avseende de åtgärder som krävs och av att staden och Fortum Värme fattar erforderliga beslut om investering senast 2004-12-31.

Omständigheter

Staden har överskridit sina befogenheter

Det bestrids att staden har överskridit sina befogenheter. Ramavtalet är i p 15 bl a villkorat av att det godkänns av kommunfullmäktige genom beslut som senare vinner laga kraft.

Kommunfullmäktige är således beslutande organ och gatu- och fastighetsnämnden endast beredningsorgan. Ramavtalet godkändes av kommunfullmäktige den 17 juni 2004. Klaganden har även överklagat kommunfullmäktiges beslut.

Klaganden gör gällande att beslutet inte är av rent förberedande och åberopar till stöd härför att det av tidplanerna till ramavtalet framgår att systemhandlingar för kraftledningstunneln upprättades under kv 3 och 4 2003 och att tidigt samråd för tunnelbygget hölls 2004-03-11. Vidare åberopar klaganden att staden höll utökad samråd 2004-04-22 om tillstånd enligt miljöbalken för lokal termisk destruktion av förorenade massor.

De av klaganden åberopade omständigheterna är inte relevanta för bedömningen av om det överklagade beslutet är av rent förberedande art. Projektering och utredningar genomförs enligt redan tidigare av gatu- och fastighetsnämnden fattade beslut. Som anförts i stadens yttrande över klagandens yrkande om inhibition är ramavtalet villkorat av att behörigt organ för Fortum respektive staden erhåller beslut om investeringsbeslut från respektive behörigt organ senast den 31 december 2004. Först efter investeringsbeslut och tidigast andra halvåret 2005 kommer investeringar såsom byggnation av kraftledningstunneln att påbörjas.

Beslutet strider mot lag eller annan författning

Klaganden torde med hänvisning till stadens åtaganden i avtalet göra gällande att beslutet strider mot förbudet i 2 kap 8 § kommunallagen att ge individuellt stöd till enskilda näringsidkare.

De omständigheter klaganden anför beträffande stadens åtaganden enligt avtalet avser beslutets lämplighet och inte dess laglighet. Stadens planer på att bygga bostäder i Hjorthagen innebär att Fortum måste flytta sin verksamhet. Ramavtalet är en affärsuppgörelse som båda parter finner rimlig och är resultatet av förhandlingar som förts mellan parterna sedan 2001. Uppsägningstiden i arrendeavtalet med Fortum är 6 år och vid en uppsägning av avtalet per 2004-12-31 upphör avtalet först 2010-12-31. Byggstart för bostadsbyggandet är planerad till 2006 med inflyttning 2008. Därtill kommer att det vid stadens försäljning av Birka Energi till Fortum ingick som en förutsättning att verksamheten skulle kunna bedrivas långsiktigt och utvecklas huvudsakligen på samma sätt och på samma villkor som tidigare. Med

utgångspunkt från tidplanen och den rådande avtalsbilden är det inte möjligt att tvinga bort Fortum från området utan ersättning.

När det gäller stadens åtagande i avtalet p 8.5 att säga upp arrendatorer i kvarteren Shanghai och Singapore samt från bl a fastigheten Alexandria 1 bestrider staden att det innebär staden ger ett stöd till Fortum i strid med 2 kap 8 § kommunallagen. Avsikten är att arrendena inte skall sägas upp i förtid utan allteftersom avtalen löper ut. Att upplåta marken för Fortums verksamhet ger en långsiktig lösning för energiförsörjningen i staden.

Saneringsansvaret för gasområdet reglerades i 1994 års avtal mellan staden och stadens bolag Birka Energi. Uppgårelsen om saneringsansvaret var därmed med som en förutsättning vid överlåtelsen till Birka. Utlåtandet till ärendet i kommunfullmäktige omfattar gatu- och fastighetskontorets tjänsteutlåtande som redovisar den uppskattade saneringskostnaden. Klagandens påstående att den uppgiften inte framgår av ärendet är därför felaktig.

Klaganden gör gällande att beslutet strider mot 4 kap 7 § miljöbalken genom att planerade bostäder enligt klaganden delvis kommer att byggas inom Nationalstadsparken. Staden har en annan uppfattning än klaganden om var gränsen för Nationalstadsparken går. Genomförandet av projektet kommer att erfordra detaljplaner, bygglov, miljöprövningar och andra myndighetsbeslut. Frågan om detaljplanerna m m är förenliga med 4 kap 7 § miljöbalken kommer att prövas i särskild ordning.

När det gäller stadens åtagande i avtalet att stå för del av kostnaden för markförläggning av kraftledning och för eventuell förgävesprojektering följer det av att det är staden som kräver en markförläggning av en ledning som Fortum idag har ledningsrätt för. För att möjliggöra byggandet av bostäder måste den aktuella kraftledningen förläggas i mark.

Beslutet har inte tillkommit i laga ordning

Staden vidhåller att det i tjänsteutlåtandet lämnas ett tillförlitligt och allsidigt belyst underlag för beslut. Staden har i den delen inget att tillägga utöver vad som anförts i yttrandet över klagandens yrkande om inhibition.

Klaganden gör vidare gällande att ärendet beretts på ett felaktigt sätt p g a att miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden inte har deltagit i beredningen av ärendet.

Som anförts ovan kommer genomförandet av projektet att erfordra detaljplaner, bygglov, miljöprövningar och andra myndighetsbeslut. Stadens myndighetsutövande roller genom miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden kommer då att aktualiseras. I avtalet p 15.2 anges att stadens roller som myndighetsutövare inte regleras i ramavtalet. Markåtkomsten, som ramavtalet avser, är inte en fråga för miljö- och hälsoskyddsnämnden eller stadsbyggnadsnämnden och nämnderna har därför inte varit beredningsorgan i ärendet.

Sammanfattning

Klaganden har inte anført några omständigheter som gör att det överklagade beslutet är olagligt. De omständigheter som anføres avser antingen beslutets lämplighet och inte dess laglighet eller förhållanden som skall prövas i särskild ordning i ett senare skede.